

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1973 / 2516

สันติเกิดขึ้นได้

บรรดาท่านที่มีความรับผิดชอบในการกำหนดแนวทางสร้างสรรค์คุณประโยชน์ที่จำเป็นแก่มนุษยชาติ ทั้งที่เป็นนักการเมืองและนักการทูต และท่านผู้แทนบรรดาประเทศต่างๆ ในโลก นักคิด นักปรัชญา นักวิทยาศาสตร์ และนักประพันธ์ นักการอุตสาหกรรม สมาชิกสหภาพแรงงาน ทหาร และศิลปิน ทุกท่านที่ทำงานส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชาติ รัฐ กลุ่มชาติพันธุ์ ชนชั้น และครอบครัวต่างๆ ของมวลมนุษยชาติ และท่านที่เป็นพลเมืองของโลก เยาวชนรุ่นที่กำลังเติบโตในยุคนี้ นักศึกษา ครูบาอาจารย์ คนงาน บรรดาชายหญิงทั้งหลาย และท่านที่รู้ว่าการแสวงหาความหวัง ความสิ้นหวัง และความทุกข์ทรมานมีความหมายอะไร ท่านที่เป็นคนยากจน เป็นเด็กกำพร้า หรือผู้รับเคราะห์จากความเกลียดชัง ความเห็นแก่ตัว และความอยุติธรรมที่ยังคงดำเนินอยู่ในโลกของเรา ขอจงอย่าได้แปลกใจที่ข้าพเจ้าส่งสารมาถึงท่านอีกครั้งหนึ่ง สารนี้แม้จะเป็นเสียงที่บางเบาแต่ก็เข้มข้นเช่นเดียวกับเสียงของประกาศกแห่งพระวาระผู้ทรงดำรงอยู่เหนือเรา และเติมเต็มให้เรา เราสนับสนุนท่านผู้ไม่มุ่งหาประโยชน์เพื่อตัวเอง เพราะเราเป็นพี่น้องของมนุษย์ผู้มีน้ำใจดีทุกคน เป็นชาวซามาริตันสำหรับทุกคนที่อ่อนล้าและแผ้วถ่อคอยความช่วยเหลือ เป็นผู้ใช้ของบรรดาผู้ใช้ทั้งหลายของพระเจ้าตามที่เราเรียกตัวเอง ในการทำงานเพื่อความจริง เสรีภาพ ความยุติธรรม การพัฒนาและความหวัง ในปี 1973 นี้ เราขอส่งสารเรื่องสันติมาถึงท่านอีกครั้งหนึ่ง ไซ้แล้ว เป็นสารแห่งสันติ ขอจงอย่าได้ปฏิเสธที่จะรับฟังเรา แม้ว่าสันติจะเป็นเรื่องที่ท่านเองก็รับรู้เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม

สารของเรามีเนื้อหาต่างๆ เหมือนกับสมการ คือ สันติเกิดขึ้นได้ เราทราบดีว่ามีหลายคนที่แตกต่างกันวิพากษ์วิจารณ์เรา เสียงเหล่านี้โจมตีเรา และกดดันเรา แต่สันติก็ไม่เพียงเป็นไปได้นั้น แต่ยังเป็นความจริงด้วย เราได้รับทราบว่ามีสันติเกิดขึ้นแล้ว กระนั้นก็ดี เรายังคงต้องโคกเคड़ाเพราะคนจำนวนนับไม่ถ้วนต้องรับเคราะห์จากสงคราม และหลังเล็ดจนเป็นรอยต่างในศตวรรษนี้ ศตวรรษที่เป็นยุคแห่งความก้าวหน้าที่สำคัญมากกว่าทุกศตวรรษที่ผ่านมา แผลเป็นอันน่ากลัวจากสงครามที่ผ่านมา และการต่อสู้แย่งชิงของประชาชนยังคงประทับไว้บนใบหน้าของชนรุ่นผู้ใหญ่

และยังมีบาดแผลเปิด ที่ยังคงขยายความหวาดกลัวจากความคิดแม้เพียงแค่ว่าจะเกิดสงครามใหม่ ก็สะท้อนแล้วในหมู่ประชาชนรุ่นใหม่

แต่ปรัชญาณก็มีชัยในที่สุด อาวุธที่ยังคงมีและกำลังเป็นสนิมอยู่ในคลังแสง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ไร้ประโยชน์ของความบ้าคลั่งได้พ่ายแพ้ลงแล้ว สถาบันระดับโลกที่สำคัญๆ ได้ให้หลักประกันต่อความปลอดภัยและอิสรภาพแก่ทุกคน มีการจัดระบบกิจการระหว่างประเทศด้วยเอกสารและกลไกต่างๆ ที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งมีผลในทางปฏิบัติทันทีในการแก้ไขปัญหา โดยอาศัยการประกาศสิทธิต่างๆ และความยุติธรรม และใช้การเสวนาระหว่างประชาชาติอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนั้น การประสานประโยชน์ร่วมกันก็ก่อให้เกิดความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวระหว่างประชาชาติอีกด้วย สันติเกิดขึ้นแล้วในอารยธรรม เราได้รับการบอกกล่าวไว้ว่า อย่าได้รบกวนสันติด้วยการตั้งคำถามเกี่ยวกับสันติอีกเลย แต่เราก็มีคำถามใหม่เป็นคำถามที่มีมาตั้งแต่เริ่มแรก ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับคำตอบ นั่นคือ สันติเป็นข้อเท็จจริง สันติมีความมั่นคง ดังนั้น เราจึงไม่จำเป็นต้องอภิปรายถกเถียงกันอีก

จริงหรือ เป็นเช่นนั้นจริงๆ หรือ

แต่แล้วเสียงของผู้สนับสนุนสันติภาพว่ามีชัยชนะเหนือทุกๆ ความเป็นจริงที่ตรงข้าม ก็ยิ่งน่าหวาดหวั่นและไม่แน่นอนมากยิ่งขึ้น และยอมรับว่ามีเหตุการณ์ที่เลวร้ายจริงๆ เกิดขึ้นที่นั่นที่นั่น สงครามยังคงดำเนินต่อไปอย่างโหดร้าย น่าเศร้านัก นี่มิใช่คำถามเกี่ยวกับสงครามที่ถูกฝังไว้ใต้ผืนทรายแห่งประวัติศาสตร์ แต่เป็นคำถามเกี่ยวกับสงครามที่เกิดขึ้นที่นี่และในเวลานี้ และก็ไม่ใช่คำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผ่านไปในอดีต แต่เป็นเรื่องสงครามที่เกิดขึ้นและดำเนินมาเป็นเวลานานหลายปี และก็มีใช้เรื่องของความวุ่นวายผิวดิน เพราะสงครามเหล่านี้มีผลกระทบอย่างยิ่งต่อทหารระดับต่างๆ ที่มีอาวุธครบมือ และต่อมวลชนพลเรือนที่ไร้อาวุธ และก็ไม่ใช่เรื่องง่ายๆ ที่จะยุติสงครามเหล่านี้ เพราะพวกเขาต่างก็หมดสิ้นเรี่ยวแรงและทำให้ทักษะการเจรจาและการไกล่เกลี่ยทั้งหมดไม่เกิดผล นอกจากนั้น คุณภาพโดยรวมในโลกก็ใช้ว่าจะไม่ถูกรบกวน เพราะสงครามก่อให้เกิดความเสียหายต่อเกียรติ ก่อให้เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแก้แค้น และนำมาซึ่งความวุ่นวายมากยิ่งขึ้น เราไม่อาจเพิกเฉยต่อเหตุการณ์เหล่านี้ โดยคิดว่าวันเวลาจะช่วยแก้ไขปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะพิษสงของเหตุการณ์เหล่านี้แทรกซึมเข้าไปในวิญญาณ ทำลายอุดมการณ์ของมนุษยชาติ แพร่กระจายและส่งต่อไปสู่เยาวชนคนรุ่นใหม่เป็นมรดกที่จะต้องทำการแก้แค้น ความรุนแรงกลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้ง และแม้กระทั่งเอาความยุติธรรมมาเป็นข้ออ้าง ความรุนแรงกลายเป็นวิถีชีวิตโดยได้แรงหนุนทั้งมวลที่เกิดจากการกระทำชั่วร้ายและเต็มไปด้วยเล่ห์กล และแผนร้ายที่ขลาดเขลา การกรรโชก และการสมคบคิดกัน และท้ายที่สุด ก็ได้ปรากฏ

โฉมเป็นความพร้นพริ้งถึงวาระสุดท้ายของโลกด้วยเครื่องมือทำลายล้างที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน ความเห็นแก่ตัวของส่วนรวมฟื้นคืนกลับมาอีกครั้งในครอบครัว สังคม กลุ่มชาติพันธุ์ ประเทศ และ เผ่าพันธุ์ อาชญากรรมไม่ก่อให้เกิดความหวาดกลัวอีกต่อไป ความโหดร้ายนำไปสู่ความตาย เช่น การกระทำด้วยความเกลียดชังที่ถูกระบุว่าถูกต้องตามกฎหมาย การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ถูกมองว่าเป็นอสุรร้ายในการแก้ปัญหาแบบเฉียบขาดที่อาจเกิดขึ้นได้ และแนวคิดที่น่าหวาดกลัวเหล่านี้ โดยการวางแผนคำนวณอย่างเลียดเย็นและถูกต้องไม่ผิดพลาดนั้น มีเศรษฐกิจการค้าอาวุธมูลค่า มหาศาล และการตลาดที่เป็นสาเหตุของความหิวโหยอยู่เบื้องหลัง และดังนั้น การเมืองจึงยังคง เดินหน้าใช้อำนาจของตนต่อไปโดยไม่ถูกประณาม

แล้วสันติจะเป็นอย่างไร

ใช้แล้ว สันติ มีการกล่าวว่าสันติสามารถอยู่รอดและดำรงอยู่เคียงคู่กับเงื่อนไขต่างๆ ในโลก แม้เป็นเงื่อนไขที่ไม่เป็นที่ต้องการมากที่สุด แม้กระทั่งในสนามเพลาะแนวหน้า หรือในสภาวะพักรบ หรือท่ามกลางซากปรักหักพังของบรรดาสิ่งปลูกสร้างทั้งหลาย ก็ยังมีมุมเงียบๆ และช่วงเวลาที่ยสงบ สันติสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและยังเจริญงอกงามตามวิถีทางของตนเอง แต่นี่คือสัญญาของการดำเนินชีวิตซึ่งเราสามารถเรียกได้ว่าเป็นสันติที่แท้จริง เป็นความใฝ่ฝันของมนุษยชาติหรือ นี่คือความสามารถธรรมดาที่น่าอัศจรรย์ในการฟื้นฟูและต่อต้าน เป็นทักษะที่ดีแต่สิ้นหวังที่สามารถบรรเทาความใฝ่ฝันสูงสุดของมนุษยชาติที่ต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของความยุติธรรมหรือ เราควรเรียกสิ่งแปลกปลอมของ สันติว่าสันติหรือ เมื่อทำลายทุกสิ่งลงแล้วเรียกมันว่าสันติหรือ (*Ubi solitudinem faciunt pacem appellant - Tacitus*) หรือเราควรเรียกการพักรบ การวางเพียงแค่อาวุธ การแสดงอำนาจอย่าง โสโธหังจนกินเลย การสงบเรียบร้อยภายนอกบนพื้นฐานของความรุนแรงและความหวาดกลัว หรือคุณภาพชั่วคราวของกำลังที่เป็นอริกัน การทดสอบความเข้มแข็งด้วยความตึงเครียดระหว่าง คู่ขัดแย้งแม้จะไม่มี การเคลื่อนพลก็ตาม เหล่านี้ทั้งปวงว่าสันติหรือ นี่อาจเป็นการเสแสร้งที่ทำ เพราะจำเป็นซึ่งมีจาริกไว้ในประวัติศาสตร์ เป็นความจริงแน่นอนว่า หลายสิ่งหลายอย่างสามารถ เจริญรุ่งเรืองได้อย่างสันติแม้ในสถานการณ์ล่อแหลมและยุติธรรม นักวิจัยโอกาสบอกว่าเราต้อง มองโลกแห่งความเป็นจริงว่า สิ่งที่เป็นไปได้ประการเดียวของสันติคือการประนีประนอม ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหแบบประะบางและไม่ครอบคลุมทั้งหมด ทั้งนี้ พวกเขาบอกว่า มนุษย์ไม่สามารถมี สันติได้ดีกว่านี้อีกแล้ว

ดังนั้น ในช่วงปลายศตวรรษที่ยี่สิบนี้ มนุษยชาติจะพึงพอใจกับเพียงแค่อันตรายที่เกิดขึ้นจากสมมูลในเชิงการทูต และจากข้อกำหนดการแบ่งสรรผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน โดยไม่มีอะไรมากเกินไปหรือ

เรายอมรับว่าความสงบเรียบร้อยที่สมบูรณ์และมั่นคง เป็นสันติที่สมบูรณ์และชัดเจนระหว่างมนุษย์ ถึงแม้ว่าสันตินี้จะก้าวคืบหน้าไปสู่อารยธรรมขั้นสูงในทางสากล ก็เป็นได้แค่ความฝัน แต่ไม่ใช่ความว่างเปล่า เพียงแต่ยังไม่บรรลุผล เป็นอุดมคติ แต่ก็มีใช้ไม่เป็นความจริง แต่ยังคงต้องทำให้เกิดขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกสิ่งทุกอย่างในวงล้อมประวัติศาสตร์จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง และเพราะว่าความสมบูรณ์พร้อมของมนุษย์มิใช่มีความหมายเดียวหรือเป็นสิ่งตายตัว ความต้องการของมนุษย์ไม่มีวันตาย ความเห็นแก่ตัวเป็นรากเหง้าชั่วร้ายที่ไม่อาจขจัดให้หมดสิ้นไปจากจิตใจของมนุษย์ได้ ในทางจิตวิทยาของประชาชาติทั้งหมด ความชั่วร้ายนี้มักปรากฏมาในรูปแบบและอำนาจของเหตุผลชอบธรรม ซึ่งทำหน้าที่เหมือนเป็นปรัชญาของอุดมคติ ด้วยเหตุนี้ เราจึงถูกคุกคามด้วยความสงสัย เป็นความสงสัยที่อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต สันติเกิดขึ้นได้จริงๆ หรือ และในความคิดของบางคน ความสงสัยนี้ เปลี่ยนแปลงไปสู่ความเชื่อถาวรที่เป็นอันตรายได้ง่ายๆ นั่นคือ ความเชื่อที่ว่าสันติเป็นไปได้

มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ทางด้านมานุษยวิทยาซึ่งที่จริงเป็นแนวคิดแต่โบราณ นั่นคือ มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อต่อสู้กัน (*homo homini lupus*) สงครามเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ จะหลีกเลี่ยงการแข่งขันกันสะสมอาวุธได้อย่างไร นี่คือการจำเป็นขั้นพื้นฐานทางการเมือง ซึ่งก็ได้กลายเป็นกฎทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ นี่คือการของเกียรตินิยม เริ่มต้นจากดาบ ตามด้วยคันไถ ดูเหมือนว่ามนุษย์ทุกๆ คนมีความเชื่อนี้ แม้กระทั่งบรรดาคนในประเทศกำลังพัฒนาบางประเทศ ซึ่งกำลังดิ้นรนเพื่อเข้าสู่อารยธรรมสมัยใหม่ และกำลังตั้งข้อแม้ให้ตนเองต้องเสียสละทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต่อชีวิตของตนอย่างใหญ่หลวง ลดค่าใช้จ่ายเรื่องอาหาร ยารักษาโรค การศึกษา การสร้างถนนหนทาง ที่อยู่อาศัย และแม้กระทั่งต้องเสียสละอิสรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง ทั้งนี้เพื่อตนจะได้มีอาวุธ และสามารถทำให้ประเทศเพื่อนบ้านของตนเกิดความหวาดกลัวและตกเป็นทาส และบ่อยครั้ง มิได้คำนึงถึงการเสนอการสร้างมิตรภาพ ความร่วมมือกัน หรือมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นร่วมกัน แต่กลับแสดงโฉมหน้าแห่งความเหนือกว่าด้วยความก้าวร้าวและสงคราม นี่แหละที่คนจำนวนมากเชื่อและกล่าวว่า สันติเป็นไปได้ ไม่ว่าจะในฐานะอุดมคติหรือความเป็นจริงก็ตาม

ในทางตรงกันข้าม นี่คือการของเรา เป็นสารของท่านผู้มีน้ำใจดีทั้งหลาย ของมนุษยชาติทั้งหมดด้วยเช่นกัน นั่นคือ สันติเกิดขึ้นได้ และจะต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้

ถูกแล้ว เพราะนี่คือสารที่เกิดขึ้นจากสนามรบของสงครามโลกทั้งสองครั้ง และความขัดแย้งด้านอาวุธอื่นๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งทำให้โลกต้องแปดเปื้อนไปด้วยเลือด นี่คือนิสัยที่ตึ๊งกั้วและลึกลับของผู้เสียชีวิตและผู้ที่เป็นเหยื่อความขัดแย้งในอดีต นี่คือนิสัยโหดเหี้ยมน่าสงสารที่ดังมาจากหลุมศพนับไม่ถ้วนในสุสานทหารและอนุสาวรีย์ที่อุทิศให้แก่ทหารนิรนาม ที่ร้องออกมาว่า สันติ สันติ ไม่เอาสงคราม สันติเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นและเป็นบทสรุปของสังคมมนุษย์

ถูกแล้ว เพราะสันติมิใช่เหนืออุดมการณ์ที่ต่อต้านสันติไปแล้ว เหนืออื่นใด สันติเป็นสถานะทางความคิด สันติได้แทรกเข้ามาเป็นความจำเป็นเชิงตรรกะในความคิดของมนุษย์จำนวนมาก โดยเฉพาะเยาวชน พวกเขาบอกว่าสันติจะต้องเป็นไปได้ เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตโดยปราศจากความเกลียดชังและการฆ่าฟันกัน สันติคือคัมภีร์บทใหม่ที่เป็นสากลและกำลังเป็นที่ต้องการมากขึ้น

ถูกแล้ว เพราะความสมบูรณ์พร้อมด้านสติปัญญาความเข้าใจได้แสดงข้อเท็จจริงที่ชัดเจนนี้ว่า แทนที่จะแก้ไขปัญหาคือความเป็นอริกันของมนุษย์ด้วยบททดสอบที่ไร้เหตุผลและป่าเถื่อนและใช้อาวุธทำหั่นฆ่าฟันกัน เราจำเป็นต้องสร้างสถาบันใหม่ๆ เพื่อเป็นเวทีการอภิปรายกัน เป็นเวทีที่แสดงให้เห็นความยุติธรรมและสิทธิ ซึ่งจะกลายเป็นข้อบังคับที่ถูกต้องและมีสันติในการควบคุมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีการจัดตั้งสถาบันเหล่านี้ขึ้นแล้ว เริ่มต้นด้วยองค์การสหประชาชาติ แนวคิดมนุษยนิยมแบบใหม่สนับสนุนและให้เกิดสถาบันเหล่านี้ พันธกรณีที่สูงส่งทำให้สมาชิกของสถาบันเหล่านี้เป็นหนึ่งเดียวกัน ความหวังในแง่ดีที่เกิดขึ้นในระดับโลกยอมรับสถาบันเหล่านี้ว่าเป็นกลไกเพื่อรักษาความเรียบร้อย ความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกัน และภราดรภาพระหว่างประชาชาติ ในสถาบันเหล่านี้ที่เป็นบ้านและพื้นที่สำหรับปฏิบัติการเรื่องสันติภาพ

ถูกแล้ว เราขออัยว่า สันติเกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุว่าในสถาบันเหล่านี้ สันติได้พบคุณลักษณะพื้นฐานของตนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งแนวความคิดผิดๆ เกี่ยวกับสันติทำให้คนลืมไปได้ง่าย ๆ สันติจะต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล มิใช่อยู่ที่อารมณ์ความรู้สึก จะต้องเอื้ออารีอย่างใจกว้าง มิใช่เห็นแก่ตัว สันติต้องไม่เฉื่อยชา และยอมจำนน แต่ต้องเป็นพลวัต มีพลัง และก้าวหน้าต่อไป ดังที่เรากล่าวไว้ในคำประกาศเรื่องสิทธิที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ ว่าต้องการสันติภาพใหม่และดีกว่าเดิม สันติต้องไม่อ่อนแอ ไร้ประสิทธิภาพและยอมรับใช้เหมือนทาส แต่ต้องเข้มแข็งด้วยเหตุผลทางศีลธรรมที่ให้ความชอบธรรมและได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากประเทศต่างๆ ที่ต้องจรรโลงสันตินี้ไว้ และเพราะเหตุนี้เอง จึงมีประเด็นที่สำคัญและซับซ้อนมากตามมา นั่นคือ หากองค์กรสมัยใหม่เหล่านี้ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสันตินั้น ไม่เหมาะสมสำหรับหน้าที่เฉพาะของตนนี้แล้ว โลกจะมีชะตากรรมเป็นอย่างไร หากความไร้ประสิทธิภาพขององค์กรเหล่านี้ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดที่ร้ายแรงในความนึกคิดของมนุษย์แล้ว สันติก็จะพ่ายแพ้ และความเจริญก้าวหน้าของอารยธรรม

มนุษย์ก็จะอ่อนแอตามไปด้วย ความหวังและความเชื่อมั่นของเราที่ว่าสันติเกิดขึ้นได้นั้น ก็จะถูกปิดกั้นด้วยความไม่แน่ใจเป็นลำดับแรก ตามมาด้วยการเยาะเย้ยถากถาง และความเคลือบแคลงสงสัย และที่สุดจะจบลงด้วยการปฏิเสธ และสุดท้ายจะเกิดอะไรขึ้น เรากลัวที่จะคิดถึงความตกต่ำนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องย้ำเตือนแนวคิดพื้นฐานนี้อีกครั้งว่า สันติเกิดขึ้นได้ ด้วยการยืนยันเพิ่มเติมในสองประการ

สันติเกิดขึ้นได้ หากต้องการเช่นนั้นจริงๆ และหากสันติเกิดขึ้นได้ การสร้างสันติก็คือหน้าที่

หน้าที่นี้ประกอบไปด้วยการค้นหาว่าอะไรคือพลังทางศีลธรรมที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาสันติอย่างแท้จริง เราเคยกล่าวไว้ในโอกาสอื่นก่อนหน้านี้ว่า จำเป็นที่จะต้องมีความกล้าหาญอย่างสันติเป็นความกล้าหาญที่มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งมีใช้กำลังที่โหดเหี้ยม แต่เป็นพลังแห่งความรัก เราขอย้ำว่า มนุษย์แต่ละคนคือพี่น้องของเรา สันติไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากความยุติธรรมแบบใหม่

โดยอาศัยความร่วมมือจากท่าน มนุษย์ผู้มีกำลังและมโนธรรมมีอำนาจและหน้าที่ในการสร้างและปกป้องสันติ ท่านโดยเฉพาะผู้นำและครูของประชาชาติ หากเสียงสะท้อนของสารจากใจนี้ดังมาถึงหูของท่าน ก็ขอให้สารนี้เข้าไปถึงหัวใจของท่าน และช่วยเสริมสร้างมโนธรรมของท่านให้เข้มแข็งด้วยความมั่นใจมากขึ้นว่า สันติเกิดขึ้นได้ จงให้ปรีชาญาณช่วยท่านเพิ่มความใส่ใจต่อความเชื่อมั่นที่ขัดแย้งกันนี้ และอุทิศพลังกำลังของท่านในการสร้างสันติ และเหนืออื่นใด จงให้ความเชื่อมั่น ด้วยพลังในการจูงใจของท่าน ทำให้สันติเป็นประเด็นของสาธารณชน มีใช้เพื่อทำให้ความมุ่งมั่นของเยาวชนอ่อนแอ แต่ทำให้พวกเขาเข้มแข็งด้วยจิตใจแบบมนุษย์มากยิ่งขึ้น จงสร้างสันติด้วยความจริง ความยุติธรรม ความรัก และเสรีภาพในศตวรรษต่อไป ไปข้างหน้า เริ่มต้นจากปี 1973 และพิสูจน์ว่าสันติเกิดขึ้นได้โดยการยอมรับสภาพความเป็นจริง นี่คือการที่สมเด็จพระสันตะปาปาปอลที่ 23 ผู้ทรงดำรงตำแหน่งก่อนหน้าข้าพเจ้าได้ทรงกำหนดไว้ในพระสมณสาสน์ของพระองค์ที่ชื่อว่า "สันติในโลก" (*Pacem in Terris*) ซึ่งจะครบวาระสิบปีในเดือนเมษายน 1973 นี้ เช่นเดียวกับเมื่อสิบปีก่อน ท่านก็ได้ฟังเสียงด้วยความเคารพและสำนึกบุญคุณของพระองค์ในฐานะบิดา ดังนั้น เราจึงเชื่อว่า ความทรงจำถึงเปลวไฟอันยิ่งใหญ่ที่พระองค์ทรงจุดขึ้นในโลก จะช่วยเสริมสร้างหัวใจให้สดใสขึ้นใหม่และมั่นคงยิ่งขึ้นเพื่อสร้างสันติ

เราอยู่กับท่าน

สำหรับท่านพี่น้องและลูกๆ ทั้งชายและหญิงในสายสัมพันธ์คาทอลิก และทุกท่านที่เป็นหนึ่งเดียวกับเราในความเชื่อคริสตชน เราขอเชื้อเชิญท่านอีกครั้งหนึ่งให้ไตร่ตรองความเป็นไปได้ของสันติ เราทำเช่นนี้โดยการชี้หนทางสำหรับการไตร่ตรองที่มีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยอาศัยความรู้ถึง

ความจริงเชิงมานุษยวิทยาที่เผยให้เราเห็นถึง สาเหตุอันลึกลับของความชั่วและความดีในประวัติศาสตร์และในหัวใจมนุษย์ ว่าทำไมสันติจึงเป็นปัญหาทั่วไปเสมอ และมักถูกคุกคามเพราะการแก้ไขปัญหามีอคติ และในเวลาเดียวกัน ก็ได้รับการสนับสนุนเสมอมิใช่ด้วยเพียงแคंपันธกรณีเท่านั้น แต่เพราะด้วยความหวังในการแก้ปัญหาอย่างมีความสุข เราเชื่อในความจริงถึงแม้ว่าบ่อยๆ มักจะปิดบังพระผู้ทรงเป็นองค์ความดีไม่มีขอบเขต ซึ่งเราเรียกว่าพระญาณสุขุมและซึ่งทรงเป็นนายเหนือจุดหมายปลายทางของมนุษยชาติ เรารู้ในสิ่งที่คาดไม่ถึง แต่ทำให้ทุกสิ่งกลับเป็นประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่แก่ทุกๆ เหตุการณ์ของมนุษย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอด [1] เราจดจำความสุขแท้จริงประการที่เจ็ดที่พระเยซูเจ้าทรงเทศน์สอนบนภูเขาไว้ในใจเสมอว่า “ผู้สร้างสันติก็เป็นสุข เพราะพวกเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า” [2] ซึ่งซึมซาบไปด้วยความหวังที่ไม่หลอกลวง [3] เราได้ยินการประกาศสันติสุขสำหรับมนุษย์ผู้มีน้ำใจดีในช่วงคริสต์มาส [4] เรามีสันติที่ริมฝีปากและในใจของเราเสมอ ซึ่งเป็นพระพรที่ได้รับและคำอวยพร และเป็นความปรารถนาดีตามพระคัมภีร์ที่พระจิตเจ้าทรงประทานให้ เพราะว่าเราเป็นทอธารแห่งสันติที่ลึกลับและไม่มีวันเหือดแห้ง นั่นคือ “พระคริสต์ทรงเป็นองค์สันติของเรา” [5] และหากสันติดำรงอยู่ในองค์พระคริสต์ และผ่านทางพระคริสต์แล้ว นั่นก็คือสันติเป็นไปได้สำหรับมนุษย์และเพื่อมนุษย์ด้วย

ขอให้เราอย่าได้ปล่อยให้ความคิด ความหวัง หรือความใฝ่ฝันเกี่ยวกับสันติสูญสิ้นไป หรือแม้กระทั่งประสบการณ์จากสันติด้วย แต่ขอให้เรารื้อฟื้นความปรารถนาสันติให้เกิดขึ้นในหัวใจมนุษย์ทุกระดับ ในส่วนลึกของมโนธรรม ในชีวิตครอบครัว ในการพิพาทจากความขัดแย้งทางสังคม ในความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นและประเทศ ในการสนับสนุนการริเริ่มต่างๆ และสถาบันระหว่างประเทศที่ยึดถือสันติเป็นงานสำคัญของตน ขอให้เราช่วยกันทำให้สันติเกิดขึ้นได้โดยการประกาศมิตรภาพและการแสดงความรักต่อเพื่อนบ้าน ความยุติธรรม และการให้อภัยแบบคริสตชน ที่ใดที่สันติถูกละทิ้ง ขอให้เราเปิดประตูไปสู่สันติด้วยการเจรจาอย่างซื่อสัตย์ที่จะนำไปสู่บทสรุปที่จริงใจและสร้างสรรค์ ขอให้เราอย่าได้ปฏิเสธที่จะเสียสละ ซึ่งจะช่วยให้สร้างสันติได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เข้าถึงหัวใจได้มากยิ่งขึ้น และยืนยันได้ยาวนานกว่า โดยมีได้ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีของผู้มีน้ำใจคนใดเลย

ถึงความขัดแย้งที่น่าสลดใจและไม่อาจขจัดได้ ซึ่งดูเหมือนจะสร้างความมัวหมองแก่สภาพความเป็นจริงแห่งประวัติศาสตร์ในยุคสมัยของเรา ถึงความตั้งใจที่จะใช้กองกำลังรุกราน ถึงความรุนแรงไร้เหตุผลต่อผู้บริสุทธิ์ ถึงกับดักซ่อนเร้นที่แสวงหากำไรจากธุรกิจสงคราม และกดขี่เอาเปรียบประเทศที่อ่อนแอกว่า ถึงคำถามอันเจ็บปวด ซึ่งที่ที่สุดแล้วรุมเร้าเราตลอดเวลา นั่นคือ สำหรับมนุษย์แล้วสันติจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ และเป็นสันติที่แท้จริง หรือสำหรับคำถามนี้ สิ่งที่คุณ

ขึ้นมาในใจเรานั้น เปี่ยมไปด้วยความเชื่อและเข้มแข็งด้วยความรัก คำตอบที่เรียบง่ายแต่มีพลังคือ
ใช่ นี่คือการตอบที่โน้มน้าวเราให้เป็นผู้สร้างสันติด้วยการเสียสละ ด้วยความรักที่จริงใจและเพียร
ทนต่อมนุษยชาติ

ขอให้สารนี้เป็นเสียงสะท้อนคำตอบของเรา พร้อมกับคำอวยพรและความปรารถนาดีในพระ
นามของพระคริสต์ คือ ใช่

จากวาทีก้น 8 ธันวาคม 1972

พระสันตะปาปาปอล ที่ 6

[1] เทียบ รม 8:28

[2] มธ 5:9

[3] เทียบ รม 5:5

[4] เทียบ ลก 2:14

[5] อพ 2:14